Mr. SPEAKER .- Next Question.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, I have asked a clear question. I want to know the standing of that company.

Mr. SPEAKER.—If the member desires he may raise an half-an-hour discussion on it and I shall permit it.

Government Officers in Political Party

409. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs b pleased to state:—

- (a) whether Government Pleader or Assistant Pleader con hold a prominent place in a Political Party of any district of the state;
 - (b) whether there is anybody like that?
- Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).....
 - (a) Not possible according to rules.
 - (b) No.
- ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವುಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ :
- ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟನ್ಪಾಮಿ.—ಇದ್ದರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ಹೈಪೊಥಿಟಿಕಲ್ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.
- ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್....ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಒಬ್ಬರು ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೀಡರ್ ಆಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ :
 - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಡಸ್ಪಾಮಿ...ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕ್ಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.....ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಇರಕ್ಕಡದು ಎಂದಿದೆ. ಪಾರ್ಟ್ ಟೈಂ ಫ್ರೊಫೆನರುಗಳಾಗಿ ರಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಸ್ಟಾಮಿ ?
- Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, may I know whether it arises out of this question?

Mr. SPEAKER.—It is a quostion pertaining to Government Pleader. Supplementaries pertaining to other matters will not be permitted to be put.

್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.....ನರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರುಗಳು, ಅನಿಷ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ಲೀಡರುಗಳು ಅನಿಷ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಕ್ ಪ್ರಾನಿಕ್ಯೂಟರುಗಳು, ಅನಿಷ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಕ್ ಪ್ರಾನಿಕ್ಯೂಟರುಗಳು ಇವರನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೋರಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ!

Mr. SPEAKER .- It is not relevant.

Sri D. B. KALMANKAR,-It is a very relevant question.

Mr. SPEAKER.—My Ruling is binding upon all the hon. Members. Next question.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವವನು ನಾನು. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕರೆದ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER .- It is disallowed.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಎಚ್. ಎಸ್. ರೇಣುಕಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಎಂಬುವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER .- That is disallowed.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, it is an important question.....

Mr SPEAKER. -- When I have called the next Question, it should be respected.

Sri S. SIVAPPA .- You are shielding the Government!

Mr. SPEAKER.—The hon leader of the opposition should not make an allegation against the Chair.

Sri D. S. KALMANKAR.—Sir, it is a very impartant question and I have a very important supplementary to put; it is very relevant.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, if you can kindly permit me, I will clarify the position. The rule is very definite.......

Sri M. N. RAMANNA.—The Chair has already said that the question is over. Sir, you are again permitting the Hon. Minister to speak. There should not be any disparity between a Minister and a Member.

Mr. SPEAKER.—Now it is One O'Clock. The Question Hour is over.

1-00 р.м.

- ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ನೀವೇನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. It is a question whether Government has definitely shown a partisan spirit.
- Mr. SPEAKER.—The Hon. Members should know that the time is limited. If hon. Members go on putting supplementaries it would be impossible to take up all the questions. It is rather uncharitable to say that the Chair is shielding either this side or that side. If hon. Members desire to have more information on this particular question, I will permit half-an-hour discussion, if any hon. Member gives notice of it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸಭೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸನಗಿಲ್ಲ, ಅಫ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸನಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದರಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಕೆಲವು ಹೊಸ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಕೆಲವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನಯನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ನ್ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಸುರಾಯರು ಒಂದು ಸಲ ಅಡ್ಡೊಕೇಟ್ ಜನರರ್ರವರ ಅಪಾಯಂಟ್ ಆಗುವಾಗ ಅದು ಪ್ರೊಲಟಕರ್ ಅಪಾಯುಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹಳಬನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಏನಾದರೂ ಅವಶ್ಯವಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಿಲ್ಲಬಹದು, ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಕಲವರು ಹೊಸಬರಿರಬಹುದು. ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರುವುದು ನನಪಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಅಪಾಯುಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಮೇಲೆ ಆರ್ಥ ಘಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಮೇಲೂ ಆರ್ಥ ಘಂಚೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಸಮಯವೆಲ್ಲದೆ ?

Mr. SPEAKER.—There is provision in the rules to permit half-an-hour discussion. Let any hon. Member give notice for half-an-hour discussion, I shall permit that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದರ್ಕ್ಯಾಗಿಯೇ ಸರಕಾರ ನತ್ಯವಾದ ಹೇಳಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಅಥವ ಯಾವುದೇ ನದನ್ಯ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ಪ್ಲೀಡರ್ ಅಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ಅಥವ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ ಪ್ರಶ್ನೊತ್ತಂಗಳ ಕಾಲ ಒಂದು ಗಂಟೆ, ಅದು ಮುಗಿದು ಈಗ ಐದು ನಿಮಿಷ ಆಗಿದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇನ್ನೂ 20 ನಿಮಿಷ ಅಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುನರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ದರಿಂದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಸ್ಯರು ನಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬೇಡ ಎಂದರೆ, 5 ಅಥವಾ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಇದುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿಕ್ಕಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಇದೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. Now, I think there is no controvery over this matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನ್ನಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ದಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯುಂದ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುದಾದರೆ ತಾವು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ವೇಳೆಯಲ್ಲ ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಇನ್ಇರ್ಕ್ನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಪಕ್ಕ ಸರ್ವಹಕ್ಕು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ನಿಲ್ಲನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಹ್ ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ಏನು ಉತ್ತರಕ್ಷಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ದೀರುದ್ದವಾಗಿ ಈಗ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

4TH MARCH 1969 529

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲರುವವರು ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ಇರ್ಲೈಷನ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡ್ ನರ್ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಯಿತು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. __ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ಸರಗಳ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

- Sri K. PUTTASWAMY.—I am very sorry that I was not understood properly. Sir, I have stated very clearly that according to existing rules no Public Prosecutor or Government Pleader can be a member of any political party. I will read out the rule for the information of Hon'ble Members of this House: Rule 6 of the Mysore Law Officers' (Conditions of Service) Rules, 1959 reads as follows:
 - "6. Taking part in Politics and Election:—(1) No Government Pleader or Public Prosecutor shall be a member of, or be otherwise associated with, any political party or organisation which takes part in politics nor shall be take part in, subscribe in aid of, or assist in any other manner, any political movement or activity.
 - (2) If any question arises whether any movement or activity falls within the scope of this rule, the decision of Government shall be final.
 - (3) If a person appointed as Government Pleader or Public Prosecutor is a member of any Political organisation before his appointment, he shall resign his membership immediately after his appointment as Government Pleader or Public Prosecutor.'

So Sir, the rule is very clear and therefore in answer to clause (a) of the question it is replied that it is not possible according to rules; and in answer to (b) whether there is anybody like that, according to the best information the Government is having, there is nobody like that. Now, hon. Member Sri Vatal Nagraj mentioned a name and said that he is engaged in political activities. I do not know whether he is a Government Pleader, Assistant Pleader, or Public Prosecutor etc. Now that the hon. Member has given that information, I have promised already that I will look into the matter and if it is a fact I will take action according to rules.

Sri B. P. GANGADHAR.—Is it not a fact that Government Pleaders and public prosecutors have applied for Congress tickets for general elections and such of the persons who have not been given tickets have been provided here in Tumkur District especially?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿನಿಕೊಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.